

ہمت کشیدہ از دولت مرافتت بازماند چون این سانحہ بسامع اجلال حضرت خدیو گہبان
رسید از آنجا کہ ذات قدسی معدن تحمل و وقتار و در شدا پیدمہالک بسان کوه استوار است ازین
واقع اصلا از ہزار فتنہ و ترزل در استقلال راہ ندادند و از سراپردہ اقبال بیرون فرامیدہ
بر تخت روان سوار ایستادند و بخواص امرا کہ در رکاب سعادت حاضر بودند خطاب فرمودند کہ در
رفتن این خطالت کبیش عین مصلحت دولت گر دید عنقریب سپادامش کردار خواهد رسید و
اسلام خان زاکہ ہراول بر نغار بود بجائے او سردار کردند و دیگر بار صفوت نصرت ارہستند
چون ہندوی تیرہ روزگار شب رو بفرار نہاد و خسرو گردون مہر بقصد جہان کشائے ترکش
زیرین بر میان بست شہنشاہ فلک بارگاہ بدستور و ز پیشین بعزم رزم و اہنگ جنگ
برفیل کوه پیکر سوار شدند اگر چه لشکری کہ دیر روز بر کاب سعادت بود بسبب این سانحہ
متفرق شد لیکن جنود فیسی و ہست و الارقیق حال فرخندہ مال بود از ان طرف محمد شجاع نیز
صفوت دیروزہ را تغییر دادہ مجموعہ لشکر خود را یک صفت کردہ در عقب توپخانہ بازداشت
پنجگہری از روز گذشتہ تخت از طرفین جنگ توپ و بان و تفنگ در میان آمدہ نیران
جدال اشتعال یافت و ہنگامہ برق اندازی وعد و گدازی گرم شد از نہیب صور ضربان
و نیش زنبورک خصم ہنگن آثار قیامت آشکار و رگ جان دشمن فگار گردید توپ سیاہ درون
اہن ول باواز بلند ادا زہ اجل در شمشیر بہت معرکہ در داد و مہرہ تفنگ جان گل از مہرہ
پشت مخالفان گذر کردن اعنا ز نہاد از گرمی برق بشوق و بان اب تیغ و مسنان آتش ایز
شد و بسکہ نوایر دشمن سوز بر افروخت تو گھنٹی زمین شعلہ خیز و آسمان شرارہ ریز گشتہ نظم
شد از برق کین گرم بازار جنگ   فرو شید باز از دوائے تفنگ
ز بس آتش کینہا در گرفت   عرق بر بدن رنگ اگل گرفت

درینحال توپی از توپ خانہ ہمایون بفیل مرکوب زین الدین پسر محمد شجاع رسید یکپائے
فیل و یکپائے شخصی کہ در عقب نشستہ بود پرا نید زین الدین پسر محمد شجاع از ان فیل برآمدہ
برفیل دیگر سوار شد رفتہ رفتہ کار جنگ از توپ و تفنگ در گذشتہ بنا و کت خدنگ
در رسید مہارنان پیکار جو وہا دوران شہامت غماز ہر دو سو دست کوشش و کشش از
اتین ہرات بر آوردہ بمقابلہ و ستیزہ پرداختند و باتش غیرت ہنگامہ کارزار گرم ساختند از
کثرت ہارش تیر لسان نمودار ابر مطیر بود و عرصہ دار و گیر از مبارزان و لیر ہستان پر شیر میثود و

نوک پیکان جگر فرسا سوزن اساخار از زوے باطل از دن اعدا ہر دن کرد و ناوک مغفر
شکاف حائر بالمشبک سازی و رخنہ پر دازی ہوا کے پندار و غرور لڈم پر شور و خفاخان بر اور ولایت

ز برج کمان طایران خدنگ پمید بر روسے مروان جنگ

درین اثنا سید عالم بارہہ کہ رکن اعظم لشکر محمد شجاع بود با فوجی عظیم و سہ فیل مست جنگی از دست
راست فیم بر بر نغار موکب والا حملہ کرد کمال تفرقہ و فتور بجا کر منصور راہ یافت پائے ثبات
اکثر مردم بر جانماندہ راہ گریز در پیش گرفتند و سلک جمعیت قول ہمایون نیز از گم گسخت
زیادہ از دو ہزار سوار و در کاب فیروزی مانندہ مخالفان از مشاہدہ تزلزل افواج نصرت اثر خیرہ
تر شدہ بہان ہیت اجتماعی با فیلان مذکور روی جسارت بقلب لشکر ظفر اثر آوردند درین ہنگام از
میسرہ جنود قاہرہ مرتضیٰ خان و از التمش حسن علیخان و از طرح دست چپ بعضی بہادران
رخش شجاعت برانگیختہ بر سر راہ دشمنان درآمدند در ہمین وقت خدیو افاق روی فیل مرکوب
مقدس بطرف اعدا بدسگال گردانیدند بہادران ظفر پیوند بہ نیروے جرات و استقلال
حضرت سایہ ذوالجلال بر اعدای حملہ بردند چون باد صرصر کہ بر خاشاک سبک روان شود
جسارت کیشان را از پیش برداشتند و بہ تیغ تیز و سنان خونریز بسیاری از برگشتہ بختان را
بخاک ہلاک افگندند سید عالم بارہہ را بشاہدہ جوہر شہامت مجاہدین فیروزی لوبا و نخوت از سر بردفتہ
و بازوے ہمت مست شدہ بگام فرار بر آہے کہ آمدہ بود بازگشت لیکن ان سہ فیل مست
عربہ جو کہ پیش فوج او بود بدفع و منح بہادران و تیر و تفنگ رخ از عرصہ بر تافتند برہمان و تیرہ
خیرہ بیش می آمدند و از ان سہ کوہ پیکری کے پیش آمدہ بفیل مرکوب مبارک قریب شد چون ابر تیرہ بخور شبید
تا بان نزدیک سیدہ آمد خدیو افاق کوہ و قار کملہ ان سببہ مست از جا زفتہ سر سرشتہ ثبات و قرار از دست
نگذاشتند و رین وقت قراولی کہ در حوضہ بری کے از فیلان ہمراہ نشستہ بود با شاہرہ والا سواران فیل مست
کہ با شاہرہ کجک محرک بود بچالاکي بذوق انداخت ان مقہور لیم مانند دیور جیم کہ بشہاب ثاقب از آسمان
فرود آید بر زمین افتاد و فیلبانان بادشاہی رسیدہ فیلبان چالاک خود نشانندہ ان فیل را د قیلاط است
اوروند و ان دو فیل دیگر از قول ہمایون گذشتہ بجانب دست راست جنود مسعود حملہ بردند
درین اثنا بلند اختر سپہر محمد شجاع و چند سے دیگر روی جسارت بر بر نغار موکب فیروزی آوردند
و ہم از رفتن فیلان مذکور وہم از حرکت بلند اختر آثار بر ہمزوگی و انقلاب در موکب معلی رود و درین
وقت خدیو عدو مال با کمال شجاعت و پرولی سر سرشتہ و انائی از کف ندادہ و پائے ثبات

افشردہ بشاہزادہ محمد سلطان و ذوالفقار خان کہ ہر اول بووند پیغام کردند کہ شما بہ جمعیت خاطر و دل قوی در برابر غنیمت بودہ سررشتہ کوشش و پایداری از کف ندمید این جسارت کیشان محال اندیش را دفع کردہ بکوک شمار سیدہ می شود و بعد ان بہ نیروی ہمت خسروی روسے فیل مبارک بجانب دست راست گروانیدند و بہ مدافعہ مخالفان توجہ نمودند و در خلال این حال فیل کہ اسلام خان بران سوار بود بصد مہ بان رم کردہ بر افواج انطرف تاخت اکثر مردم ان سمت از جا رفته توفیق ثبات نیافتند و درین اثنا خدیو عالم رسیدند جنو و فیروزی قول تویی دل شدہ قدم استقلال فشرودند و بہین دلیری و دلاوری ان حضرت مجاہدان بہرام صولت ماسعی جمیلہ بکار بردہ با اعدائے تیرہ بخت او بختند و بکوشش شہائے دلیرانہ سلک جمعیت انہا از ہم گسیختند و درین دار و گیر مشینہ فری کہ ہر اول بلند اختر بود با اکثر مردم کشتہ شد و دیگران زخمی شدند بلند اختر از مشاہدہ اینحال برگشتہ خود را بچند شجاع رسانید خدیو فیروز بخت چون خورشید جہانتاب کہ بیک تیغ کشیدن ساحت میدان سپہرا از ہجوم نجوم پر دازد و مانند صبا کہ بیک وزیدن صحن چمن را از خس و خاشاک پاک سازد بیک توجہ عرصہ بر نغار از غبار تسلط و استیلا مخالفان پرداختند و بعد دفع ان مقہوران قرین عظمت و جلال متوجہ پیش شدہ لولے ہمت بدفع محمد شجاع بر افراختند قدمی چند زفتہ بووند کہ مکرم خان صفوی معبد الرحمن ولد نذر محمد خان و سنجہ سپہا سردی خان از لشکر محمد شجاع جدا شدہ روسے ارادت بشکر ظفر اثر آورده با حراز ملازمت چہرہ مبارکات بر افروختند ہمدرین اثنا مبشر اقبال مژدہ نصرت رسانیدہ خبر فرار محمد شجاع سامعہ افروز اولیائے دولت گشت از گلشن عنایت ازلی با دہبار مسرت و خوشدلی بر غنچہ خاطر بندہائے عقیدت مند وزیدہ گل فتح و فیروزی از نہال امید شگفت ہمائے دولت بال سعادت کثودہ شہباز حشمت اوج گرفت زمانہ تہنیت و دستکامی و ادسپہر بشارت کامرانی فرستاد و مان تیر از خندہ لسیزہ نشاط گشت تیغ رازنگ غم از دل زدودہ شدہ گمان ابروسے ہا زبالا کشید سنان قدر عنائے بر افراخت نقارہ شاویانہ و نشاط بر پشت فیلان و اسپان بنوازشش در آمدنایے بنوایے دلکشائے بہجت و کامرانی بلند کردید و از صدائے کوس و کرناے و خروش نغیر طنطنہ عظمت و جلال بگوش گردون رسید با بجلہ با وجود تفرقہ لشکر و بہ ہم

خوردگی افواج ظفر اثر و ظہور انواع نفاق منافقان واقع طلب و چندین فتور و چشم زخم
 عظیم محض ہمیں تا بیدر بانی حسن ثبات قدم و نیرو سے ہمست خاقانی چنین نسخ نمایان کہ طراز
 فتوحات اسمانی و عنوان مافز کامراتی تو اندر بود نصیب او یاسے دولت گردید شجاع و سیدہ
 نخت ہزاران خسران و ناکامی و خذلان و بدسر انجامی با پسران خود و اللہ و روی خان راہ قرار
 پیش گرفت دارد و و بنگاہ و اکثر اسباب تجل او بتاراج افواج ظفر پناہ رفت و تمام تو پخانہ
 و بیشتر فیلان بزرگ دتای و یک صد و چاروہ توپ بقید ضبط و را مد خرید و جہان بعد چنین نسخ
 شگرت کہ فی الحقیقت بے منت سپاہ و لشکر و مشارکت کو سفندش خدمت و شان دست
 داد رو سے نیاز بدر گاہ ایز و نصرت بخش نہاد و سپاس مواہب نامستناہی الہی بجا آوردند
 و با جنود مسعود از لشکر گاہ غنیم کہ نزدیک تالاب موضع کچوہ بود گذشتہ منزل ار اسے اقبال
 شدند جمعی از عساکر نصرت مال بپاسلئے مشاہر اودہ محمد سلطان تبعاقب شجاع تعین نمودہ
 حکم فرمودند کہ بمراسم نگامشی پر و اخیستہ بیچ جا اورا مجال اقامت و درنگ نہ ہند
 و تا اقصائے بنگالہ ساحت ولایات شرق از خار و جو دوش پاک سازند بجاالتنا یک عقد
 مروارید کہ بہ پوشش اقدس پذیر اسے سعادت بود باد و پتہ کہ بہ کتف مبارک داشتند
 بشاہزادہ مرحمت شد شاہزادہ بہان ساعت پیشتر رفتہ منزل گزید تا بہ ست و ششم
 امانہ دران منزل مقام شد و معظّم خان کہ بعد رانی از قید تا امروز بمنصب سر بلند شدہ
 بود بمنصب والائے ہفت ہزاری و ہفت ہزار سوار و انعام دہ لک روپیہ نفتد و
 عطائے خلعت خاص و نیل خاصہ با ساز نقرہ و جل زربفت و سپر و شمشیر مرصع
 مشمول مراحم گوناگون گردید و دیگر بندائے در گاہ با صافہ مناصب و عطائے نیل
 و اسپ و خلعت خاص و خدمتکاران حضور مقدس بانعام سی ہزار روپیہ سرافرازی
 یافتند درین وقت راجہ جسگہ از وطن آمدہ پانصد مہر و یک ہزار روپیہ نذر گذرانیدہ
 غبار استان سلطنت صندل ناصیہ دولت خود ساخت بست و ہفتم از نواحی
 کچوہ کوچ کردہ ساحل دریائے گنگ بہ نزول اقدس نور پذیر شدہ نمودند تا سلخ این
 ماہ دران مکان اتفاق اقامت افتاد معظّم خان و ذوالفقار خان و اسلام خان
 و داؤد خان و فدائی خان و کنور رام سنگہ و راجہ اندر من و اسے بہا و سنگہ ہادہ در

امر سنگ چندراوت و احتشام خان و فتح جنگ خان و اخلاص خان خوشگئی و خوش خان
 و یک تازخان و رشید خان لودی و فیروز خان بارهه و سید شیرخان بارهه و سید
 مظفر خان بارهه و زبردستان و علی قلی خان و قزلباش خان و سکندر و وهیل و
 کارخان و دلاور خان و نیک نام خان و نیاز خان و قادر انصاری و گروہی دیگر از مردم
 کاری و دلیران عرصہ جان سپاری بتعاقب شجاع بہمراہی مشاہرہ تلعین مشہد حضرت
 خدیو عالم ازان مکان غرہ جمادی الاول ۹۸۰ھ عنان عزیمت بہمت کبیر آباد
 بر تافتند و در نزدیکی کورہ بعرض والارسید کہ سید قاسم بارہہ کہ از طرف
 داراشکوہ قلعہ دارالہ آباد بود بموجب نوشتہ داراشکوہ بشجاع ملاقتی شدہ
 رفاقت اختیار نمودہ سید عبد الجلیل بہادر خود را در قلعہ مذکور گذارشتہ بود بعد
 ہزیمت یافتن شجاع سید قاسم یلغار کردہ داخل قلعہ مذکور گردید چون شجاع
 در نزدیکی قلعہ رسید ہر چند تماش کرد کہ قلعہ بہ تصرف خود در آورد سید قاسم
 درین باب تن ندادہ بمقتضای زمانہ سازی فی الجملہ ہمارا کردہ قول و قرار گرفتہ
 ادہ ملاقات نمودہ مرضی شدہ باز بقلعہ رفت چون خبر آمدن مشاہرہ تلعین
 و معظّم خان شنیدہ از صدقات وصولت سپاہ ظفر پناہ حصار عافیت بر خود تنگ
 دیدہ فطی بخاندان کہ از کویان مشاہرہ تلعین بود و پیش ازین قبضہ قلعہ مذکور تلعین
 شدہ بود متضمن عجز و نیاز نوشت و مشارالہ خط مذکور و عرضداشت او از نظر
 مشاہرہ تلعین گذرانید مشاہرہ تلعین معنی را بدگاہ والا معروض داشت از آنجا کہ عذر نیوشی
 و پوزش پذیری خاصہ ذات لکی صفات است فرمان والا صادر گشت کہ خاندوران
 بصوبہ داری الہ آباد قیام دارد و سید قاسم را روانہ در گاہ والا گردانند نیز
 فرمان جہان مطاع بہ نام داؤد خان بصدور پیوست کہ بعد رسیدن در قلعہ
 بصوبہ داری بہار متصرف باشد چون اخبار رسیدن داراشکوہ از ملتان بہمت
 گجرات بقصد شورش متواتر بعرض والارسید بداعیہ دفع داراشکوہ و تادیب
 و تخریب بہار اچہ جسونت سنگ کہ بتازگی مصدر شوخی و بی اعتدالی و حرام لکی
 گردیدہ بعد قطع منازل و فتح پور نزل اجلال فرمودند ازین منزل محمد امین خان
 میر بخشی با فوجی از امراسکے نامدار براسکے تلبیہ بہار اچہ کہ ارادہ پیوستن بداراشکوہ

داشت تعیین شد و با کئی رایسنگه برادرزاده هارا چه را بخطاب راجگی و عنایت
فیل با ماده و شمشیر مرصع و نصتاره و انعام یک لک روپیه و از اسل و اسلحه
بمنصب چهار هزاری و چهار هزار سوار سردار از فرموده همراه عکد امین خان تعیین فرمودند
در ایات عالیات نیز از انجا نهضت فرمودند *

در بیان بقیه حقیقت تعاقب افواج قاهره آمدن اراشکوه از تهته بنجانب گجرات

در زمان بودن ملتان اولاً صفت شکن خان بعد ان شیخخیر و دلیر خان بتعاقب اراشکوه
تعیین شده بودند این هر دو لشکر در قصبه ^{جنگی} واهن با هم پیوسته چند روز مقام
کردند و از انجا خبر رسید که اراشکوه از بهر گذرشته بست و پنجم محرم در سکر
نزول نمود ازین منزل تا سکر شصت و سه کروه باین رویه اب و قریب
صد کروه از ان طرف دریا فاصله دار و شیخخیر و دلیر خان و قباد خان از اب گذرشته
بجانب سکر روان شدند و صفت شکن خان با کومکیان خویش ازین طرف درباری
گردید و شیخخیر بعد قطع منازل پنجم فروردیه کروه سکر رسید بسبب کثرت پیشه و
تراکم اشجار خار دار و مراحل دشوار گذار و اب بسیار تلف شد و لشکریان تعب
و ازار کشیدند درین منزل خیمه و بار و اذوقه نزد رسید ششم ماه مذکور در سکر رسیدند
و صفت شکنان سرد روز به بیشتر در بهر رسیدند بود ظاهر شد که اراشکوه بحال
و اقبال پر دگیان با برخی از خندان و طلا و آلات بقلعه در آورده بسنت خواجه سراسر
ر معه عبدالرزاق بجر است قلعه گماشته توپ خانه و بند و تچی و دیگر لوازم قلعه داری
در انجا گذاشته سلخ محرم روانه پیشتر شده براه میشه و جنگل درخت بریده راه
ساخته میرود و از دود خان و شیخ نظام و دیگر نوکرانش قریب چهار هزار سوار از نواحی بهر
از وجها شده اند چنانچه داد و خان براه جیلیر بسنت حصار فیروزه که وطن اوست رفت
و دیگر مردم بصف شکن خان ملحق شدند و خان مذکور انجا عت را استمال نمود و روانه

حضور پر نور گردانید چون ششیمیر بعد رسیدن در سکر یک روز مقام کرده پیشتر روانه
 شد از تقریر زمینداران ظاہر گشت که از بست و پنج کر و سہ سکر را ہی بجانب قندار
 جدائی شود و در اشکوہ میخواست که روانہ قندار شود و نوکرانش ہمراہی نکردند و زوجہ او
 نیز راضی نگشت تا چار عنان عزیمت بجانب تہتہ العطا ف نمود از پنجہست ششیمیر بجلدی
 از انجار روانہ شد و صف شکن خان بعد از بند و بست بہر و مقرر کردن اغرخان عرف
 امام قلی بفقو جداری انجا و فوج علی بیگ را بفقو جداری سکر پنجم صفر از بہر روانہ شدہ
 و از دہم سیزدہ کر و سہ سیوستان رسید و نوشتہ محمد صالح ترخان فوجدار و قلعہ
 سیوستان بجان مشار الیہ رسید کہ در اشکوہ پنجکر و سہ قلعہ رسیدہ شما خود را
 زود رسانیدہ کشتیہائے خزانہ اموال و اشیائے اورا کہ عقب می آید بر کنار
 دریا سدعاہ شوند ہذا خان مومی الیہ ہزار سوار برق اندازد بان و شتر نال و جمعی
 بیلدار و سقا فرستاد کہ نزدیک قلعہ جائے کہ عرض دریا سہ کتر بودہ باشد بر کنار
 مورچال بسازند و توپہا نصب ساختہ بانداران و توپ اندازان را جابجا بنشانند
 و خود بہر عت کوچ کردہ سہ کر و سہ محاذی لشکر گاہ و در اشکوہ نزول نمودہ مترصد
 کشتیہائے غنیم بود و بجد صالح نوشت کہ از ان طرف کشتیہا بفرستد و خود از قلعہ
 بر آمدہ توپ و تفنگ اندازد درین اثنا خبر رسید کہ در اشکوہ مقام کردہ دران روز
 مصلحتی کہ کردہ بود نیز موقوف ماند روز دویم کہ در اشکوہ کوچ کرد و کشتیہا نمودار شد
 مخالفان از خبر رسیدن صف شکن خان کشتی ہارا از ان طرف دریا روانہ ساختند صف
 شکن خان توپ خانہ بادشاہی را کہ بر کنار دریا نصب شدہ بود را کنانید لیکن از بہت
 مسافت بعید کار گزشتہ کشتیہا بے ممانعت از طرف قلعہ عبور نمود و محمد صالح توفیق
 خدمت گذاری نیافت اگر محمد صالح سدراہ می شد در اشکوہ را عبور ازین جا
 مشکل می بود چون عنقریب ششیمیر نیز میر رسید اغلب کہ در اشکوہ گرفتار میگروید
 لیکن از انجا کہ بر آمد ہر کار در وقتے معین و حصول ہر مطلب باز بستہ بزمانے
 مقرر است از محمد صالح کوتاہی بوقوع آمدہ القصد چون در اشکوہ بدعا بست
 کشتی عافیت از ان گرداب خوف و موج خیز باطل نجات رسانید از کر و سہ سیوستان
 کہ محل بیم و مسکن ہلاکت بود عبور نمودہ در تہتہ رسید ازین طرف دریا صف شکن خان

وازان طرف دریای شیخیر و دلیرخان نیز در تہتہ رسیدند و داراشکوہ از خبر رسیدن
 انہا در تہتہ نتوانست اقامت و در زید بست و ہم صفرا از دریا عبور نمود و بہ سمت
 گجرات روانہ شد صف شکن خان بر دریا پل بستہ ہفتم ربیع الاول انطرف رفت
 منزل نمود و در خلال این حال نسرمان عالی شان بنام شیخیر و دلیرخان وارد گشت
 کہ ترک تعاقب داراشکوہ نمودہ روانہ حضور شوند جمع امرا باہم مشورت کردند کہ درین
 یورش لشکریان تعب کشیدہ اند و مرکوب و بار بردار اکثری تلف شدہ و در خزانہ
 زیادہ از یک ماہ زر موجود نیست و راہی کہ داراشکوہ رفتہ جول و بیابان بے آب و
 آبادانی است درین صورت از نیجا معاودت نمودہ روانہ حضور پاید شد از نیجہت از
 همان جا عنان عزیمت بر تافتند و زبانی جاسوسان شنیدند کہ داراشکوہ ہشتم
 ربیع الاول سی کوہی تہتہ بہ سمت گجرات بکنار جول رسیدہ چون درین سال بسبب
 کمی باران تالابہا بے آب بود و در دوسہ منزل از کمی آب اکثر لشکر داراشکوہ دواب
 تلف گردید حقیقت جول است کہ نوعی شورستان واقع شدہ کہ تا چہل کردہ بر کنار
 دریائے شور آب شیرین اصلانیست و بواسطہ قرب دریا نوعی خلاب است کہ دواب
 عبور نمیتواند کرد و القصہ شیخ میر و صف شکن خان معاودت کردہ ہشتم ربیع الثانی
 بہ بہر رسیدند و نظم و نسق آن دیار نمودہ جمعی از عساکر و دواب و آلات توپ خانہ ہمراہ
 اخراخان فوجدار بہاگذاشتہ ہشتم ماہ مذکور از انجسار روانہ در گاہ حضرت والا شدند و
 قباو خان بموجب فرمان والا بصوبہ داری تہتہ قیام و زید *

فہرست مغلطے چند کہ درین کتاب نظر سے نہ

صفحہ	سطر	مغلطہ	صحیح
۱۵	۱۲	سوزس	شورش
۱۶	۲۱	خواہش	خراش
۲۵	۱۷	بہ و	برو
۲۶	۲	داوان	فراوان
۵۷	۱۰	بخی کرد	لنی کرد
۵۹	۱	جانور	حالور
۶۱	۷	بخدم	بخدم
۷۰	۲	ہرگویند	ہرگو بند
۷۸	۱۷	گردارد	کم دارد
۹۸	۷	ساعت	ساحت
۹۸	۱۸	بہ	بہ
۱۰۲	۱۳	لنی گردد	می گردد
۱۱۳	۱۸	ہنجنگ	ہنجنگ
۱۷۰	۲۲	میخزید	میخزید
۱۷۱	۱۵	واز	دار
۱۸۸	۲۷	ییک	اییک
۲۰۸	۳۰	کوروان	کوروان

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۲۲۵	۸	استحقاق	استحقاق
۲۲۶	۸	سویبت یانه	سویبت یانه
۲۲۶	۲۲	بدو هزار	بدو هزار
۲۲۸	۲۱	ترطه	ترطه
۲۸۲	۲۵	فران	فرمان
۳۰۱	۱۵	کال	کابل
۳۱۰	۷	نمون	نمودن
۳۱۵	۱۱	پورن کل	پورن کل
۳۲۱	۱۹	هر یانه	هر یانه
۳۳۷	۱۷	یلجا	یکجا
۳۳۹	۱۸	نفیل	انفیل
۳۴۳	۵	حسب	بحسب
۳۴۳	۲۰	قلعه تعمیر	تعمیر قلعه
۳۵۲	۲۱	که راه یافته	راه یافته
۳۶۵	۲۲	در زنگاه	در زنگاه
۳۶۹	۱۳	دانش و بیریل	دانش و بیریل
۳۹۰	۲	طس	باطن
۳۹۲	۱۳	محمد حاشم	محمد حاشم
۳۹۳	۱۸ و ۱۲	میرزا جان	میرزا خان
۴۱۳	۲۲	زو	زرو
۴۶۲	۱	شدن	زنان
۴۸	۲۳	برون	میرون
۵۳۲	۱	ازون	ازول
۵۳۲	۱		

ارجن - ۹۰ - ۹۲ - ۹۴ - ۹۹ - ۱۰۲ - ۱۰۸ -
 ۱۱۰ - ۱۱۱ - ۶۹ - ۲۹۵ - ۲۹۶ -
 ارخنگ - ۲۲۹ -
 ارند - ۲۲۲ -
 ازلام - ۸۵ -
 ازولک - ۳۱۸ -
 آسارابان - ۷۷ -
 آسام - ۲۸ -
 استرغج - ۸۲ - ۲۸۸ -
 اسحاق بیگ - ۵۰۲ - ۵۰۴ -
 اسدخان لودھی - ۲۶۰ -
 اسفندیار معموری - ۵۳۱ -
 اسلام خان - ۲۶۸ - ۲۷۸ - ۲۸۸ - ۵۰۲ - ۵۰۳ -
 ۵۰۸ - ۵۲۷ - ۵۳۳ - ۵۳۵ - ۵۳۶ -
 اسلام شاہ - ۲۹۹ - ۳۲۱ - ۳۲۲ - ۳۲۵ - ۳۲۶ -
 ۳۲۷ - ۳۲۸ - ۳۲۹ - ۳۳۰ - ۳۳۱ - ۳۵۱ -
 ۳۷۳ - ۳۷۴ -
 اسلام نگر - ۵۹ -
 اسمعیل بیگ - ۱۶۵ -
 اسمعیل بیگ - ۵۰۲ - ۵۰۴ -
 اسمعیل خان - ۲۹۴ -
 اسمعیل خورشیدی - ۲۹۸ -
 اسمعیل شاہ - ۲۰۲ - ۲۲۷ -
 اسمعیل عادل خان - ۲۳۰ -
 اسمعیل تنہیل خان - ۳۹۲ -
 اسمعیل بیگ نظام الملک - ۲۲۳ - ۲۳۱ - ۲۳۲ -
 آہستہ - ۱۲۲ -
 اسی - ۲۲ -
 اسیر - ۳۲ - ۳۶۶ - ۳۲۳ - ۳۷۲ -
 اصالت خان - ۵۱۸ -
 آصف خان - ۶۵ - ۲۵۴ - ۲۳۷ - ۲۳۱ - ۲۵۰ -

احمد آباد - ۸ - ۱۷ - ۵۲ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۹ - ۶۰ - ۲۲۲ -
 ۳۵۸ - ۳۵۹ - ۳۶۰ - ۳۶۱ - ۳۶۲ - ۳۶۳ - ۳۶۴ -
 ۳۸۴ - ۳۵۰ -
 احمد ایاز - ۲۵۴ -
 احمد خان سور - ۳۳۱ -
 احمد دانیال - ۳۳ -
 احمد شاہ سلطان احمد نگر - ۲۲۹ -
 احمد سلطان بنگالہ - ۳۸۲ -
 احمد شاہ سلطان گجرات - ۵۶ - ۳۶۶ -
 احمد نگر - ۵۲ - ۲۲۰ - ۲۲۳ - ۲۲۴ - ۲۲۶ - ۲۳۱ -
 ۲۳۲ - ۲۷۷ -
 احمد بھری نظام الملک - ۲۳۱ -
 احمد مرزا سلطان - ۲۸۲ -
 اختیار الدین - ۲۲۰ - ۲۲۱ -
 اختیار الدین التونیہ - ۱۹۲ - ۱۹۳ -
 اختیار الدین سکیس - ۱۹۲ -
 اختیار الملک گجراتی - ۳۶۱ - ۳۶۳ -
 اختیار خان - ۲۶۰ -
 اخلاص خان خورشیدی - ۵۳۷ -
 ادپور - ۵۹ -
 آدم خان - ۳۹۹ -
 آدم سلطان - ۳۳۸ - ۳۵۱ -
 آدم لکھنؤ - ۳۱۴ -
 ادھت - ۱۲۹ -
 ادھر چنڈ - ۱۵۰ -
 ادھم خان - ۳۲۶ - ۳۲۷ - ۳۲۸ - ۳۲۹ - ۳۵۰ -
 ادینہ پور - ۸۵ -
 آذر بائجان - ۲۸۱ - ۲۸۰ -
 الادو تھان - ۲۵۴ - ۵۰۹ -
 آرام جان - ۵۵۶ -
 آرام شاہ - ۱۸۹ - ۱۹۰ -

انبالہ - ۲۸۶ - ۳۲۶ - ۳۸۷

انبرہ - ۵۵

انبرت پال - ۱۳۸

انتری - ۳۳۳

انجرا - ۷۶

اند جان - ۲۸۲

اندر راجہ - ۹۰ - ۱۳۲ - ۱۳۳ - ۱۳۴

اندر باب - ۸۸

اندر پیت - ۲۸ - ۹۴ - ۹۷ - ۱۳۱ - ۱۳۹ - ۱۵۲ - ۱۵۳ - ۱۵۷

اندر من - ۵۰ - ۵۳۶

اندری - ۹۷ - ۵۱۹

انار - ۳۱۶

انند پال - ۱۶۹ - ۱۷۱

انند جل - ۱۸۰

اننگ پال تر نور - ۲۸ - ۱۵۷

اننگ سیٹا - ۱۳۵ - ۱۳۷

انوپ شہر - ۳۸

آواز خان - ۳۱۴ - ۳۲۸

اور جین - ۲۳ - ۵۳ - ۵۴ - ۱۳۵ - ۱۳۷ - ۱۳۸ - ۱۳۹ - ۱۴۰

اور - ۲۲۱ - ۲۹۰ - ۲۹۲ - ۲۹۸ - ۵۰۰ - ۵۲۰

اورج - ۶۰ - ۶۲ - ۱۸۴ - ۲۲۵ - ۲۵۶ - ۳۰۴ - ۳۲۰

اور دی سین - ۱۳۰

اوروہ - ۲۳ - ۲۴ - ۱۹۲ - ۲۵۵ - ۳۵۹ - ۵۰۹ - ۵۲۳

اور ڈیب - ۲۹ - ۳۱۸ - ۳۲۶ - ۳۱۳ - ۳۳۷ - ۳۷۲

اوروے سنگہ - ۳۶۸ - ۳۲۶

اورنگ آباد - ۲۹ - ۵۰ - ۲۹۲

اورنگ زیب - ۷ - ۸ - ۲۰ - ۵۰ - ۶۷ - ۷۰ - ۳۷۳

اورنگ - ۲۹۰ - ۲۹۱ - ۲۹۲ - ۲۹۵

اور گنج - ۲۸۱

اورگ سین - ۱۲۳ - ۱۲۵

اونی - ۱۲۵

اہتمام خان - ۳۳۳

اہنگ شاہ - ۱۲۶ - ۱۳۷

ایاز - ۶۴ - ۱۷۹ - ۱۸۱

ایدر - ۵۹

ایمان - ۵۶ - ۶۱ - ۸۸ - ۱۶۲ - ۳۰۶ - ۳۷۳ - ۳۱۳

ایمان - ۳۷۳ - ۳۸۷

ایرج - ۲۱

ایخی پر - ۱۲۵

ایسندور - ۵۱

ب

باباننگ - ۶۹ - ۷۰ - ۲۲۵

بابا خان قاقشال - ۳۸۴

بابر - ۷ - ۶۵ - ۸۴ - ۲۷۸ - ۲۷۹ - ۲۸۲ - ۲۸۸ - ۲۹۴

بابر - ۲۹۶ - ۳۰۸ - ۳۱۵ - ۳۱۶ - ۳۱۸ - ۳۷۳ - ۳۸۴ - ۳۰۰

بابر - ۳۰۱ - ۳۰۷ - ۳۳۳ - ۳۳۵

باترک - ۵۸

باتہال - ۸۱

باول گدھ - ۳۹

باربک آباد - ۳۹

باربک شاہ - ۲۷۳ - ۲۸۲ - ۲۹۳

باروہا - ۳۹

باروہا - ۸۲

بارہہ - ۳۸

باز بہادر - ۳۲۵ - ۳۲۶ - ۳۳۷ - ۳۳۷ - ۳۳۹

باسو - ۲۱۹ - ۳۲۰ - ۳۶۴

باسوارہ - ۵۴

باقرا یوسف - ۲۸۱

باقی بیگ - ۵۱۳ - ۵۱۵

بالا گھاٹ - ۳۸۴

بالنا تھہ - ۷۵ - ۳۲۰

بدیع الزمان - ۴۴۸ - ۴۴۹	بامیان - ۸۴ - ۴۴۶
بیرین - ۶۰	بان پرست - ۲۴
برار - ۵۱ - ۵۲ - ۴۲۴ - ۴۲۶	باندھو - ۵۴
براری - ۸۰	بانسوار - ۵۵
برچھل - ۱۲۵	بانگی رام - ۶۷
برخوردار - ۴۷۵	بانگی راستے - ۶۷
بردوان - ۴۴۷ - ۴۶۲	بان گنگا - ۴۶۷
برقی راجہ - ۳۶	بایزیہ - ۲۹۴ - ۳۷۹ - ۳۸۳
برقندار خان - ۵۰۲	بتالہ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۷ - ۳۲۶
برن - ۱۷۳ - ۱۹۰ - ۲۲۲ - ۲۵۷ - ۲۵۹ - ۲۶۰	۳۳۴ - ۴۲۵ - ۴۶۵ - ۴۷۵
برنالہ - ۳۲۶	بتوارہ - ۵۶
برنارہ - ۹۳ - ۹۷	بجھور - ۴۰
برنہ - ۴۲ - ۴۳	بتوہ - ۵۶
برود - ۴۱	بجوارہ - ۶۶
برودہ - ۵۸ - ۵۹	بجور - ۳۹۰
برنالہ - ۳۱۴	بجی راستے - ۱۶۸
برنات الدین غریب - ۳۱۴	بخانا - ۸۶ - ۱۶۵
برنات الملک - ۴۲۳ - ۴۲۴	باغ خان - ۳۰۹
برنات پور - ۵۱ - ۵۲ - ۴۲۶ - ۴۶۶ - ۴۶۷	بجادل - ۳۳ - ۳۸ - ۳۹ - ۱۸۸ - ۱۸۹ - ۱۹۰ - ۱۹۴
۴۲۷ - ۴۹۳ - ۴۹۲ - ۴۸۴ - ۴۷۲ - ۵۲۴	۲۰۲ - ۲۲۳ - ۲۶۶ - ۲۶۷ - ۲۷۰ - ۲۷۱ - ۲۷۲
برنات نظام الملک - ۴۲۷ - ۴۳۱ - ۴۳۲	بدخشان - ۸۴ - ۸۸ - ۲۸۱ - ۲۸۲ - ۳۰۳ - ۳۰۹ - ۳۱۰
برہم پتر - ۴۹	۳۱۲ - ۳۱۳ - ۳۹۲ - ۳۹۴
برہمن آباد - ۵۹ - ۸۰	بدر - ۸۹
برید - ۴۳۰	بدر الدین ستقرودی - ۱۹۳ - ۱۹۴
بریٹی - ۴۱۹	بدر الدین شاہ - ۶۷
بسرانت - ۴۰	بدر گاؤن - ۵۲
بسرمارا راجہ - ۱۲۶ - ۱۲۸	بدری ناٹھ - ۳۷ - ۱۱۰
بہنت خواجہ سرا - ۵۳۸	بدھ چند - ۴۱۹
بسولی - ۷۷	بدھمن - ۱۲۷ - ۱۲۸
بسومنی - ۷۷	بدیع الدین - ۴۰ - ۵۲۹

بتاری - ۳۸۳ - ۳۸۴	بسوئی - ۷۷
بن - ۳۱۴ - ۳۲۸	بشٹ - ۱۰۷
بندرا بن - ۳۷ - ۲۶۸	بشن گیا - ۵۱
بندراول - ۲۸۵	بغداد - ۳۳ - ۳۴ - ۶۱ - ۲۴۴
بنگش - ۳۸۹ - ۳۲۳	بقا (محمد) - ۵۲۸
بولیہ - ۲۶۹ - ۵۱۲ - ۵۱۵	بکالو - ۴۹
بوڑیا تہ - ۷۷	بکرماجیت - ۶ - ۵۳ - ۱۳۲ - ۱۳۴ - ۱۳۵ - ۳۸ - ۱۳۹
بور مست - ۱۲۷	۱۴۰ - ۱۴۱ - ۱۴۵ - ۱۴۶ - ۱۹۰ - ۲۴۰ - ۲۷۷
بومیان - ۸۵	۲۷۹ - ۳۲۸ - ۴۶۵ - ۴۶۷ - ۴۷۱
پونڈی - ۱۴۸	بکرم پال - ۱۴۹
بوہ - ۷۶	بکرم چند - ۱۵۰
بہادر (وریام) - ۵۷	بکسر - ۳۷۷
بہادر خان لودھی - ۲۶۶ - ۲۷۱ - ۲۷۵ - ۳۲۷	بگرام - ۸۵ - ۱۶۵
بہادر سلطان - ۲۹۷ - ۲۹۸ - ۲۹۹ - ۳۵۹ - ۳۶۳	بگلا - ۲۸ - ۴۹
بہادر خان - ۳۵۵ - ۳۵۶ - ۳۵۷ - ۳۵۸ - ۳۸۳	بگلانہ - ۵۴ - ۵۷
بہادر - ۳۸۵	بلاس پور - ۷۶
بہادر خان بوزبک - ۴۸۵	بلاول سین - ۱۵۳
بہادر خان - ۵۰۲ - ۵۰۳ - ۵۰۵ - ۵۰۹ - ۵۱۹ - ۵۲۰	بلاتی (دادار بخش) - ۴۸۲
۵۲۱ - ۵۲۲ - ۵۲۳ - ۵۲۷ - ۵۳۱	بلین - ۲۰۱
بہادر پور - ۴۸۹ - ۵۰۹	بلب دھر - ۱۱۰
بہادر شاہ - ۵۵ - ۲۳۷ - ۲۳۹ - ۳۲۹ - ۳۳۹ - ۳۴۹ - ۳۵۹ - ۳۶۹	بلخ - ۸۴ - ۱۶۵ - ۲۰۴ - ۲۸۰ - ۳۱۰ - ۳۱۱ - ۳۱۲ - ۳۱۳
بہار - ۴۳ - ۴۵ - ۴۷ - ۴۹ - ۲۵۵ - ۲۵۹ - ۲۷۴	۳۲۶ - ۳۸۷
۲۷۸ - ۲۹۷ - ۳۱۸ - ۳۳۲ - ۳۸۵ - ۴۳۷ - ۴۴۴	بلدیو - ۱۵۷
۴۷۳ - ۵۲۸ - ۵۳۷	بلگرام - ۴۴
بہار - ۳۶۴ - ۳۶۸	پیندک - ۱۶۲
بھارل - ۴۷ - ۳۷۴ - ۳۷۵	بلو - ۲۶۸
بھارخان - ۲۷۸ - ۲۸۹ - ۳۱۷	بلوچ پور - ۴۹۹
بھاگا - ۷۷	بلہ - ۷۵
بھاگی - ۴۳۱	بلہور - ۴۰
بھاگ نگر - ۴۳۱	بنارس - ۳۸ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۸۸ - ۴۸۹ - ۵۲۹
بھاگ سنگھ لاہور - ۵۳۶	

۲۴۶-۲۶۳-۳۲۲-۲۲۵-۵۱۹-۵۲۱-۵۲۲-۵۲۵-
 بی بی بائی-۶۲-۳۳۰-
 بی بی شاہ ترکان-۱۹۱-
 بیتم-۵۳-
 بیٹوہ-۳۶-
 بیجا پور-۳۲۴-۲۲۴-۲۳۰-۲۹۰-۲۹۱-
 بیجا گڑھ-۵۴-
 بیٹنا تھ-۲۵-
 بیجور-۳۵-
 بیدر-۵۲-۲۳۰-
 بیرا تھ-۹۶-
 بیرام خان-۵۶-۲۶۰-۲۳۳-۳۳۳-۳۳۰-
 ۳۲۲-۳۳۳-۳۳۳-۳۳۳-۳۳۳-۳۳۳-۳۳۳-
 بیریل-۳۶-۳۶۹-۳۹۰-۳۹۱-۳۹۲-
 بیرساہ-۱۲۶-
 بیرسین-۱۲۹-
 بیرماہ-۱۲۹-۱۲۹-
 بیرم دیو-۱۴۶-
 بیرم گلہ-۳۸۱-۳۸۰-
 بیرکانیر-۵۵-۳۳۳-
 بیٹی پال-۱۳۸-

پ

پاتن-۱۴۶-
 پاتھال-۸۳-۸۱-
 پارہ سر-۱۰۶-
 پارہ سر بن سکنت-۱۰۶-
 پال-۵۲-
 پالمر-۲۳۳-
 پاندو گڑھ-۳۳-
 پانی پت-۳۳-۲۵۵-۲۵۶-۲۵۹-۲۸۶-۳۳۹-

پاؤہ-۸۲-
 پاپیندہ محمد-۲۱۸-
 پتار گدہ-۵۱-
 پتال-۵۲-
 پتہبر واکس-۲۳۳-
 پٹن-۵۶-۵۸-۵۹-۶۲-۶۳-۳۳۳-
 پٹنہ-۳۸-۳۵-۳۶-۳۶۲-۲۹۶-۳۱۶-۳۱۸-
 ۳۲۲-۳۲۸-۳۳۴-۳۳۶-۳۲۵-
 ۳۴۹-۳۸۰-۳۴۱-۳۴۲-۳۴۳-۳۸۸-
 ۵۱۱-۵۱۳-۵۱۴-۵۲۸-۵۲۹-
 پیٹی ہیبت پور-۶۶-۶۶-
 پچھتر برج-۶۹-۱۰۶-
 پدما رت-۱۲۵-
 پدمنی-۸۲-
 پرتاب رائے-۲۶۶-
 پر سرور-۶۳-۶۶-۲۸۵-۳۸۳-
 پر سرام-۳۹۹-۳۱۹-
 پر سو تم-۵۰-
 پر کھو تم-۳۸۳-
 پرویز-۳۳۵-۳۴۱-۳۴۲-۳۴۳-۳۴۴-۳۴۵-
 پر پچھت-۱۱۰-۱۱۱-۱۱۶-۱۲۴-۳۹۶-
 پشاور-۵۵-۶۶-۸۶-۱۶۵-۵۱۲-
 پشنگ-۸۳-
 پیکلی-۶۸-۸۲-۸۳-۳۹۵-۳۰۱-۳۰۶-
 پلہبہ-۲۶۳-
 پلستان-۸۲-
 پول-۳۹-۲۱-
 پتھرہ-۲۹-
 پنگلہ-۱۳۵-۱۳۶-
 پن پن-۲۶-۳۸۰-
 پرتا-۵۲-

تغلق مشاہد - ۲۳۳ - ۲۳۲ - ۲۵۲ -
 تلوڑ ٹی - ۱۵۶ - ۱۵۹ - ۱۸۵ - ۱۸۷ -
 تلنگانہ - ۵۲ - ۲۲۷ -
 تلوڑ ٹی - ۲۶۳ - ۲۲۲ -
 تلوک چنڈ - ۱۳۹ - ۱۵۰ - ۲۶۶ -
 تلون - ۷۶ - ۵۱۲ - ۵۱۹ - ۵۲۰ - ۵۲۱ -
 تلوڑ ٹی - ۶۹ - ۲۶۲ -
 تلوڑ ٹی تقار - ۲۵۹ -
 تلم - ۷۵ -

تاجی - ۲۱۶ -
 توڑ ٹی - ۶۳ - ۲۲۵ - ۲۶۳ - ۲۹۰ - ۲۸۳ - ۲۸۵ -
 ۳۸۶ - ۳۸۸ - ۳۹۱ - ۳۹۲ - ۴۰۵ - ۴۰۹ - ۴۱۰ -
 ۱۰۱۵ - ۵۱۲ - ۵۲۵ -
 توڑ ٹی - ۵۳ -
 توڑ ٹی - ۷۲ -
 تقار (قوم) - ۱۸۲ -
 تقار - ۷۶ - ۳۲۳ -
 تقار پیر - ۳۵ - ۶۸ - ۱۰۶ - ۱۶۲ - ۲۶۳ - ۳۶۵ -
 ۲۲۵ - ۵۲۵ -
 تھنہ - ۸ - ۱۰ - ۵۹ - ۶۰ - ۷۰ - ۷۷ - ۷۹ - ۱۱۰ - ۱۶۸ - ۱۶۹ -
 ۱۸۵ - ۲۲۲ - ۲۲۹ - ۲۵۶ - ۲۶۱ - ۲۹۲ - ۳۰۱ -
 ۳۰۲ - ۳۰۵ - ۳۰۶ - ۳۰۹ - ۳۲۰ - ۳۳۶ - ۳۶۱ -
 ۳۹۸ - ۴۱۲ - ۴۱۵ - ۴۱۷ - ۴۲۸ - ۴۳۷ - ۴۴۳ -
 ۴۷۴ - ۴۷۵ - ۵۱۲ - ۴۸۱ - ۴۸۰ - ۴۷۹ -
 ۵۳۹ - ۵۲۰ -

تیراہ - ۳۹۰ -
 تیغ بہادر - ۷۰ -
 تیمور - ۷ - ۳۵۲ - ۳۵۸ - ۳۶۵ - ۳۹۲ - ۳۹۷ -

جاگو - ۷۷ -

پورن مل - ۳۲۱ -
 پورمنڈل - ۷۳ -
 پتھار - ۷۸ -
 پیر پنجال - ۸۳ - ۲۰۱ -
 پیر خان لودھی - ۲۲۲ -
 پیر محمد - ۲۵۶ -
 پیر محمد خان - ۳۱۰ - ۳۱۱ - ۳۱۲ - ۳۲۱ -

ت

تارخان - ۶۶ - ۶۷ - ۲۳۹ - ۳۵۵ - ۲۵۶ - ۲۵۹ - ۲۶۰ -
 ۲۹۲ - ۲۹۷ - ۲۹۸ - ۳۶۵ - ۳۶۶ - ۳۹۹ -
 تاج پور - ۲۹ -
 تاج خان - ۳۱۸ - ۳۲۱ - ۳۱۹ -
 تاج الدین - ۱۹۳ -
 تاج الدین موسیٰ - ۱۹۲ -
 تاج الدین یلدوز - ۱۷۹ -
 تانڈہ - ۳۸۲ - ۳۱۶ - ۳۰۹ -
 تان کسین - ۲۲۱ -
 تبت - ۷۷ - ۷۸ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ -
 تمبریٹ - ۸۲ - ۲۸۱ -
 تبن پور - ۸۰ -
 تپتی - ۵۲ - ۵۷ - ۵۸ -
 تجارہ - ۲۱ -
 تداور - ۲۱ -
 تر بنک - ۵۲ -
 تردی بیگ خان - ۳۳۸ - ۳۳۹ - ۳۲۲ -
 تر ماشیرین خان - ۲۸۰ -
 تڑہت - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۷۹ - ۲۳۷ - ۲۶۲ -
 تریاراج - ۵۰ -
 تغلق آباد - ۲۸ - ۲۳۷ -
 تغلق جامر - ۲۱۷ -

جالندھر - ۶۶ - ۲۵۳ - ۲۶۳ - ۳۳۳ - ۳۳۸ - ۲۵۷ - ۲۵۷
 جالندھ - ۵۲
 جالندھ - ۵۸ - ۵۹
 جلیسر - ۵۰ - ۲۵۳ - ۲۵۴
 جاموود - ۵۲
 جاہر - ۲۳۳ - ۲۳۴
 جان نثار خاں - ۲۹۸
 جانی بیگ - ۲۱۴ - ۲۱۵ - ۲۱۸
 جھیں - ۹۱
 جیدھشتر - ۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶
 ۹۷ - ۱۰۱ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۱۰ - ۱۱۱ - ۱۱۵ - ۱۵۹
 جرجو دھن - ۹۱
 جرس - ۲۳۰
 جسر تھ - ۱۲۴ - ۲۶۲ - ۲۶۳ - ۲۶۵
 جسر تھ کھوکھر - ۲۶۹ - ۳۹۸
 جسر تھ - ۲۱۹ - ۲۲۰
 جسونت سنگھ - ۲۱۹ - ۲۹۲ - ۲۹۳ - ۲۹۵ - ۲۹۸
 ۲۹۹ - ۵۱۱ - ۵۲۰ - ۵۲۵ - ۵۳۰ - ۵۳۲ - ۵۳۷
 جعفر خان - ۵۰۷ - ۵۱۹ - ۵۲۶
 جگت سنگھ - ۲۳۶ - ۲۶۵ - ۲۶۶
 جگدیش - ۲۱۹
 جگن ناتھ - ۵۰ - ۲۱۳
 جلال آباد - ۸۶ - ۸۷ - ۳۱۴ - ۲۰۳
 جلال الدین - ۱۹۰ - ۱۹۵ - ۲۸۲
 جلال الدین خلجی - ۲۸ - ۲۱۴ - ۲۲۱ - ۲۳۴
 جلال الدین کاشانی - ۱۹۳ - ۱۹۴
 جلال خان - ۲۷۶ - ۲۷۷
 جلال بخاری - ۶۶
 جلال الدین حسام - ۲۳۹
 جلال الدین سلیمان - ۶۲
 جلال الدین ملک - ۲۱۴

جلال الدین مسعود - ۳۶۴
 جلال الدین منگ برنی - ۲۲۶
 جلال الدین میراں شاہ - ۲۷۹ - ۲۸۱
 جلال پور - ۳۸۶
 جلالیہ - ۷۸ - ۷۹
 جلالی - ۲۶۶
 جلیبس - ۹۱
 جباری - ۳۳۴
 جمال الدین - ۳۵
 جمال خان - ۳۱۵ - ۳۱۶
 جمشید - ۳۹۶ - ۳۹۷ - ۳۹۸
 جمشید قطب الملک - ۲۳۱
 جمن - ۱۹ - ۲۸ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹
 ۴۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۵۸ - ۹۴ - ۱۰۷ - ۱۷۳ - ۱۷۴
 ۲۰۶ - ۲۱۴ - ۲۱۶ - ۲۱۹ - ۲۲۶ - ۳۸۶ - ۳۸۸
 ۵۰۶ - ۵۱۲ - ۵۱۸ - ۵۲۷
 جمون - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۷ - ۲۵۵ - ۲۵۸ - ۲۶۲
 ۳۱۴ - ۳۲۸ - ۳۹۸ - ۴۰۳ - ۲۱۹ - ۲۲۰
 جیل بیگ - ۲۱۹
 جنت آباد - ۲۹
 جناب سنگھ - ۱۲۸
 جنجی - ۵۳۸
 جنجی - ۱۱۶ - ۱۱۷ - ۱۱۹ - ۱۲۴
 جنید برلاس - ۳۱۷
 جنیر - ۲۷۴ - ۲۸۰ - ۲۸۳ - ۲۸۴
 جوار دات - ۲۵۴
 جوالا کھی - ۷۲
 جوتک ماکے - ۲۶۸
 جودہ - ۷۵
 جودھ پور - ۵۵ - ۳۰۴ - ۳۲۱ - ۳۷۵
 جونا گڑھ - ۵۷ - ۳۶۴

حسن حاکم - اذربایجان - ۲۸۱ -
 حسن (خواجه) - ۳۳۲ -
 حسن (خسروخان) - ۲۳۱ -
 حسن (مولانا) - ۱۷۸ -
 حسن ابدال - ۴۰۷ -
 حسن بیگ بدخشی - ۳۳۳ - ۳۳۴ -
 حسن خان - ۳۱۵ - ۳۱۶ -
 حسن خان بهتی - ۳۹۱ -
 حسن حسان میواتی - ۲۸۹ - ۳۷۳ -
 حسن خوشیگی - ۳۵۳ -
 حسن علی خان - ۵۳۰ - ۵۳۲ -
 حسن گانگو - ۲۲۸ - ۲۳۰ -
 حسین بیگ خان - ۵۰۲ -
 حسین بیگ شیخ عمری - ۴۱۹ -
 حسین چاک - ۳۹۵ -
 حسین خان - ۷ - ۳۸۰ - ۴۰۲ -
 حسین مرزا ارغون - ۳۰۴ -
 حسین نظام الملک - ۴۳۲ -
 حصار فیروزه - ۳۹ - ۲۲۶ - ۲۶۰ - ۲۶۹ - ۲۸۶ - ۵۳۸ -
 حکیم علی - ۲۳۹ - ۲۴۰ - ۲۵۷ -
 حکیم مرزا - ۳۸۹ - ۳۹۳ - ۳۹۴ -
 حکیم مہام - ۳۹۲ -
 حمید خان - ۲۶۶ - ۲۶۷ - ۲۶۹ - ۲۷۰ - ۲۷۱ -
 حمیدہ بانو بیگم - ۱۰۵ -
 حیدر خان - ۴۰۳ -
 حیدر سلطان - ۳۵۵ - ۳۹۹ -
 حیدر کا شغری - ۳۰۳ -
 حیدر مرزا - ۴۰۱ -

خ

خارج خان - ۲۱۴ -

چند درانی - ۱۵۱ -
 چندبیر - ۳۳ -
 چندبیری - ۱۰۶ - ۵۳ - ۵۳ - ۲۲۳ -
 چندبیر خان - ۸۶ - ۸۴ - ۱۹۰ - ۲۱۳ - ۲۲۷ - ۳۵۱ - ۳۵۶ -
 خلیل - ۲۲۶ -
 خلیوت - ۷۱ - ۲۹۳ - ۲۹۴ -
 چوپرہ - ۵۲ -
 چوراگڈ - ۳۵۴ -
 چوسا - ۲۳ - ۲۶ -
 چوکنڈی - ۷۹ -
 چہارکنڈ - ۲۹۹ - ۳۱۹ -
 چھپرگتہ - ۳۳۳ -
 چھوٹک - ۲۱۶ -
 چھپہ - ۹۱ - ۱۱۰ -
 چین قلیج خان - ۴۱۹ -

ج

جاجی بقتا - ۵۲۵ -
 جاجی بیگم - ۳۰۱ - ۳۲۲ -
 جاجی پور - ۲۶ - ۲۷ - ۳۷۹ -
 جاجی چاک - ۴۰۱ -
 جاجی خان - ۳۹۹ -
 جاجی خان بلوچ - ۵۲۳ - ۵۲۴ -
 جاجی شرتی - ۲۶۶ - ۲۶۹ -
 جاجی محمد قنداری - ۲۳۸ -
 حاصل پور - ۴۱ -
 حافظ آباد - ۳۱۶ -
 جیب شاہ - ۴۰۲ -
 حجاج بن یوسف - ۲۹۱ -
 حسام الدین - ۳۳ - ۳۴۵ -
 حسام خان - ۲۶۶ - ۲۶۷ - ۲۶۹ -

خواجه محمد - ۳۹۲ -
 خواجه محمود گرجستانی - ۳۳ -
 خواجه مهدی - ۲۹۶
 خواجه مهذب - ۱۹۲ -
 خوارزم - ۳۰ - ۱۶۵ - ۱۸۸ - ۱۹۰ - ۲۳۱ - ۲۸۰ -
 خواجه ریگ روان - ۸۳ -
 خواص خان - ۳۳۰ - ۳۲۶ - ۳۲۵ - ۳۲۳ - ۳۲۰ -
 ۵۳۱ - ۵۳۴ -
 خواستان - ۲۸۰ -
 خوشاب - ۷۹ - ۵۱۳ -
 خیرآباد - ۳۳۳ -
 خیبر - ۸۸ - ۳۸۹ -
 خیر النساء بیگم - ۲۵۱ -

۵

دادرک - ۳۳۳ -
 داراب خان - ۳۴۱ - ۳۴۲ -
 داراشکوه - ۶ - ۷ - ۶۹ - ۲۵۲ - ۳۴۳ - ۳۸۴ -
 ۳۸۸ - ۳۸۹ - ۳۹۰ - ۳۹۱ - ۳۹۲ - ۳۹۳ - ۳۹۴ -
 ۳۹۸ - ۳۹۹ - ۵۰۰ - ۵۰۱ - ۵۰۲ - ۵۰۳ - ۵۰۴ - ۵۰۵ -
 ۵۰۶ - ۵۰۸ - ۵۰۹ - ۵۱۰ - ۵۱۱ - ۵۱۳ - ۵۱۴ -
 ۵۱۵ - ۵۱۹ - ۵۲۰ - ۵۲۱ - ۵۲۲ - ۵۲۳ - ۵۲۴ - ۵۲۵ -
 ۵۲۶ - ۵۲۸ - ۵۲۹ - ۵۳۴ - ۵۳۸ - ۵۳۹ - ۵۴۰ -
 دارای - ۳۰۶ -
 داناپور - ۳۳۳ -
 داندیس - ۵۴ - ۳۲۴ -
 دامغان - ۳۶۶ -
 دامودرک سین - ۱۵۴ - ۱۵۵ -
 دانیال - ۵۲ - ۳۲۵ - ۳۲۴ - ۳۳۸ - ۳۴۹ - ۳۸۲ -
 داود - ۱۶۹ - ۱۶۲ - ۳۶۶ - ۳۴۹ - ۳۸۰ - ۳۸۳ -
 داودشاه - ۳۳۸ -

خان اعظم کوکلتاش - ۳۵۹ - ۳۶۱ - ۳۶۳ - ۳۶۴ -
 ۳۶۶ - ۳۸۵ -
 خان بابا - ۳۱۸ -
 خان بالغ - ۳۹ -
 خان جهان - ۳۸۳ - ۳۸۴ -
 خان جهان خلعت آصف خان - ۵۰۷ -
 خان جهان لودی - ۳۴۴ - ۳۴۵ - ۳۸۰ - ۳۸۳ -
 خان دوران - ۳۱۳ - ۵۰۲ - ۵۳۰ - ۵۳۴ -
 خاندیس - ۵۲ - ۵۸ - ۳۲۶ - ۳۵۹ - ۳۲۳ - ۳۲۴ -
 شان عالم - ۲۵۱ - ۳۸۵ - ۵۳۰ -
 خدا داد (نام قبیل) - ۱۷۴ -
 خراسان - ۳۰ - ۸۳ - ۱۶۵ - ۲۳۱ - ۲۵۱ - ۲۸۰ -
 ۲۸۱ - ۳۰۶ - ۳۲۲ - ۳۴۴ -
 خسرو - ۳۳ -
 خسروخان - ۲۳۳ - ۲۳۴ - ۲۳۵ - ۲۳۶ -
 خسروشاه - ۶۳ - ۱۸۳ - ۲۸۲ - ۳۴۶ -
 خسرو ملک - ۶۳ - ۱۸۳ - ۱۸۵ -
 خسرو درشاها (۵۵) - ۳۳۲ - ۳۳۵ - ۳۸۲ -
 خضرا بقی - ۳۸ -
 خضر خان - ۲۲۹ - ۲۳۱ - ۲۳۲ - ۲۵۸ - ۲۵۹ - ۲۶۰ -
 ۲۶۱ - ۲۶۲ - ۲۶۳ - ۲۶۴ - ۲۶۶ - ۲۹۱ -
 ۳۳۸ - ۳۴۱ -
 خط پور - ۶۳ - ۲۶۳ -
 خلیل سلطان میرزا - ۲۸۱ -
 خلیل الله خان - ۳۴۸ - ۳۹۹ - ۵۰۲ - ۵۰۷ - ۵۰۸ -
 ۵۲۰ - ۵۲۱ - ۵۲۲ - ۵۲۳ - ۵۲۵ - ۵۲۶ -
 خنجر خان - ۵۱۳ - ۵۲۲ -
 خواجه ملک - ۲۶۶ -
 خواجه تابوت - ۳۳۰ -
 خواجه جهان سلطان الشرق - ۲۵۵ - ۲۵۹ - ۳۳۸ -
 خواجه عمر قشبندی - ۳۴۵ -

دندپال - ۱۲۵ -
 دندھر - ۱۲۹ - ۱۳۰ -
 دوارکا - ۵۸ - ۱۱۰ -
 دووای - ۶۵ -
 دوراہہ - ۲۶۸ -
 دوسان - ۳۷ -
 دوٹاشین - ۹۵ - ۹۶ - ۱۰۰ -
 دولاشاہ - ۷۳ - ۷۴ -
 دولت خان - ۲۶۰ - ۲۶۱ - ۲۷۸ -
 دولت خان زمیندار - ۳۶۴ -
 دولت آباد - ۵۰ - ۷۳ - ۲۴۱ - ۲۴۲ - ۳۶۱ - ۴۲۸ -
 ۴۸۷ - ۴۹۲ -
 دوہجی راسے - ۲۵۶ -
 دہار - ۳۵ - ۵۰ - ۵۳ - ۱۳۲ - ۲۴۱ - ۴۹۴ -
 دہارا - ۱۳۲ -
 دہارو - ۴۱۵ -
 دہاکہ - ۴۷ - ۴۷۲ -
 دھرتراشت - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۳ - ۹۷ - ۱۰۳ - ۱۰۶ - ۱۱۰ -
 دھرمات پور - ۴۹۳ -
 دہلی - ۶ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۳ - ۵۰ - ۵۴ - ۶۲ - ۶۳ - ۹۴ -
 ۱۳۱ - ۱۴۵ - ۱۵۷ - ۱۵۸ - ۱۶۲ - ۱۸۶ - ۱۸۷ - ۱۸۸ -
 ۱۸۹ - ۱۹۰ - ۱۹۱ - ۱۹۲ - ۱۹۳ - ۱۹۴ - ۲۰۱ - ۲۰۲ - ۲۰۵ -
 ۲۰۶ - ۲۰۹ - ۲۱۱ - ۲۱۳ - ۲۱۴ - ۲۱۵ - ۲۱۶ - ۲۱۸ - ۲۱۹ -
 ۲۲۱ - ۲۲۲ - ۲۲۴ - ۲۲۷ - ۲۲۷ - ۲۳۰ - ۲۳۵ - ۲۳۷ -
 ۲۴۱ - ۲۴۱ - ۲۴۲ - ۲۴۵ - ۲۴۹ - ۲۴۹ - ۲۵۱ - ۲۵۲ - ۲۵۳ -
 ۲۵۴ - ۲۵۵ - ۲۵۶ - ۲۵۷ - ۲۵۸ - ۲۵۹ - ۲۶۰ - ۲۶۱ -
 ۲۶۲ - ۲۶۳ - ۲۶۴ - ۲۶۵ - ۲۶۶ - ۲۶۹ - ۲۷۱ -
 ۲۷۲ - ۲۷۳ - ۲۷۴ - ۲۷۵ - ۲۷۶ - ۲۷۷ - ۲۷۸ -
 ۲۹۱ - ۲۹۲ - ۲۹۳ - ۲۹۴ - ۲۹۷ - ۳۱۴ - ۳۲۰ - ۳۲۲ -
 ۳۲۳ - ۳۲۴ - ۳۲۵ - ۳۲۸ - ۳۳۱ - ۳۳۲ - ۳۳۲ - ۳۳۳ -
 ۳۳۴ - ۳۳۵ - ۳۳۶ - ۳۳۷ - ۳۳۸ - ۳۳۹ -

دادو آہنگر - ۴۵۷ -
 دادو راسے - ۲۵۹ -
 داؤد خان - ۲۶۶ - ۴۹۹ -
 داؤد خان قریشی - ۵۰۲ - ۵۱۲ - ۵۲۰ - ۵۲۱ - ۵۲۶ -
 ۵۳۰ - ۵۳۶ - ۵۳۷ - ۵۳۸ -
 داؤد بخش - ۴۸۲ -
 داؤد بخش - ۱۶۵ -
 دراز - ۴۱ -
 درپہون - ۴۶۷ -
 درتھ - ۱۲۷ -
 درجو دھن - ۹۰ - ۹۲ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۹ -
 ۱۰۱ - ۱۰۸ - ۱۱۱ -
 درسال - ۱۳۵ -
 درگاوتی - ۳۵۳ - ۳۵۴ -
 دروپہ - ۹۳ - ۹۴ -
 دروپہ پی - ۹۴ - ۹۵ - ۱۱۰ -
 دریاطخان - ۲۷۸ - ۲۸۹ - ۳۱۷ - ۴۷۲ -
 دروان راجہ - ۱۳۵ -
 دکہ - ۴۰۷ -
 ڈل - ۸۰ - ۴۰۶ -
 دلاور خان - ۲۵۹ - ۳۴۸ - ۳۴۳ - ۴۷۷ - ۵۰۵ - ۵۳۷ -
 دلدود - ۸۲ -
 دلہو - ۲۵۴ - ۲۵۹ -
 دلپست - ۳۵۳ -
 دلپست - ۴۱۴ -
 دلیر خان - ۵۰۴ - ۵۰۹ - ۵۱۱ - ۵۱۴ - ۵۱۸ - ۵۲۰ -
 ۵۲۲ - ۵۳۸ - ۵۴۰ -
 دستور - ۴۰۷ -
 دست - ۵۸ - ۵۹ -
 دستری - ۳۴۱ - ۴۶۵ -
 دستور - ۷۱ -

- ۵۳۶-۵۳۵-۵۳۰-۵۲۷-۵۰۹
 ذوالنون ارغون-۲۸۲-
 ذوالنون سلامت-۴۱۷-
 ✓
 راپڑی-۲۶۳-۲۶۶-۲۷۴-
 راجپال-۱۳۰-
 راجپور-۵۰۱-
 راجروپ-۵۱۲-۵۱۳-۵۲۲-
 راج سنگھ-۱۵۵-
 راج محل-۳۸-
 راجمندر-۵۰-
 راجوری-۳۹۰-۴۰۱-۴۲۷-۴۸۱-
 راجد بھوج-۶-
 راجی علیخان-۳۵۹-۳۶۳-۴۲۳-۴۲۴-۴۲۷-
 راستی خان-۳۶۵-
 رام تیرتھ-۶۶-
 رام چندر-۴۳-۱۵۰-۳۴۱-۴۴۲-
 راداکس-۶۹-۳۷۷-
 رادیو بھتی-۶۶-
 رام سنگھ راتھور-۴۹۹-۵۰۴-۵۲۸-۵۳۶-
 رام سنگھ کنور-۵۰۲-
 رام گڈھ-۴۲۰-
 رانا پشاد-۳۰۵-
 رانا سانگا-۲۸۹-۲۹۰-
 رانجھا-۷۷-۷۸-
 راول پنڈی-۳۸۹-
 راوی-۶۴-۶۵-۶۹-۷۴-۷۷-۷۸-۱۸۵-
 ۲۶۳-۲۶۴-۲۸۳-۵۲۳-
 رائے پھورا-۸-۲۸-۱۵۶-۱۵۷-۱۵۸-۱۵۹-
 ۱۶۱-۱۸۵-۱۸۶-۱۸۷-۲۲۳-
 راج-۴۱۴-
- ۳۸۱-۳۶۹-۳۶۶-۳۶۵-۳۶۱-۳۵۸
 -۳۸۳-۳۱۶-۳۲۸-۳۲۸-۳۶۶-
 -۵۱۴-۵۱۲
 دھوال-۷۶-
 دھودا-۶۲-
 دھولپور-۳۶۸-۳۶۹-۳۶۹-۴۶۹-۵۰۱-
 دھونگل-۷۳-
 دھنکوت-۳۲۷-۳۹۳-۳۹۴-
 دھور سمندر-۲۳۹-
 دھیان پور-۶۸-
 دھیکا-۸۸-
 دیار بکر-۲۸۰-
 دیال داکس جمال-۴۹۵-۴۹۷-
 دیپاپور-۵۵-۶۲-۶۳-۶۴-۶۶-۷۹-۲۲۳-
 ۲۳۵-۲۵۸-۲۵۹-۲۶۳-۲۶۴-۲۶۵-۲۶۶-
 ۲۶۷-۲۶۹-۲۷۱-۲۷۸-۲۸۵-۲۷۷-
 دیبل-۵۹-
 دیپ سنگھ گڑھی-۱۵۵-۱۵۶-
 دیس پال-۶۳۸-
 دیک-۷۳-۷۴-۷۷-
 دیندار خان-۴۹۸-۵۰۴-۵۰۵-
 دیو (بندر)-۵۷-
 دیوسر-۸۱-
 دیو گڈھ-۲۱۹-۲۲۸-
 دیو گیزر-۵۰-۲۳۹-۲۴۱-۲۴۴-
 دیول-۵۹-۱۸۵-
 دیول گاؤن-۵۲-
 دیومن راجہ-۳۹۶-
- ذوالفقار خان-۴۹۵-۵۰۰-۵۰۲-۵۰۴-۵۰۵-